

RUHNU VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2020- 2023

EELARVESTRAATEEGIA KOOSTAMINE

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta.

Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeerimisprojektide kavandamisel.

Eelarvestrateegias esitatakse kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvestrateegia koostamisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud ja muud andmed vastavalt KOFs paragrahv 20 nõuetele. Vastavalt finantsjuhtimise seadusele jagatakse eelarves ja seega ka eelarvestrateegias tehingud järgmisteks osadeks:

- a) Põhitegevuse tulud
- b) Põhitegevuse kulud
- c) Investeerimistegevus
- d) Finantseerimistegevus
- e) Likviidsete varade muutus

Seadusest tulenevalt on alates 2019.a. eelarvestrateegia koostatud tekkepõhisena.

RUHNU VALLA MAJANDUSLIK OLUKORD PÕHITEGEVUSE TULUD- KULUD

Ruhnu valla elanike arv seisuga 01.01.2019. oli rahvastikuregistri andmetel 162, s.h. mehi 82 ja naisi 80, (võrdluseks 01.01.2018.a. elanikke 160, mehi 84, naisi 76),

s.h. 0 – 18 a. 12
tööelised 117 (s.h. maksumaksjaid 86)
pensionärid 33

Viimastel aastatel on elanike arv püsinud stabiilsena. Tööeliste arv on veidi kasvanud ja pensionäride osakaal on peaaegu samaks jäänud.

Tööhõive seisukohalt vaadatuna on olukord viie eelneva aasta lõikes stabiilne: registreeritud töötuid keskmiselt 2-3, maksumaksjate arv ei ole oluliselt muutunud.

Mõningad arvandmed aastate 2015- 2019 kohta:

AASTA	MAKSUMAKSJATE KESKMINE ARV	LAEKUNUD TULUMAKSU (EURODES)	VÄLJAMAKS FÜÜSIL.ISIKUTELE (EURODES)	KESKMINE VÄLJAMAKS (EURODES)
2015	76	112 355	977 270	1 077
2016	81	139 818	1 089 450	1 121
2017	78	145 288	1 252 574	1 338
2018	84	157 723	1 325 316	1 320
2019	86	124 340	704 632	1 363
	/6 kuud/	(2019.a. 9 kuud)	/6 kuud/	/6 kuud/

Tulumaksu kasvuks on planeeritud 2019.a.-ks võrreldes 2018.a.-ga 5,9 %.

Aastateks 2020- 2023 on seoses majanduskasvu aeglustumisega planeeritav tulumaksu kasv tagasihoidlikum, jäädes paari protsendi piiresse.

Tulumaksu osa eelarves on 2019.a. eeldatavalt 41,6 % (2018.a. 40 %, 2017.a. 43%).

Tulumaksu osa protsentuaalne vähenemine eelarves on tingitud toetuste osa suurenemisest seoses haridusvaldkonna uue rahastamismudeli kasutusevõtmisega.

Maamaks on kehtestatud lubatud maksimummääras ja on samas mahus eelnevate aastatega.

Toetuste osa suurenemine sisaldab pedagoogide palkadeks antavate riigieelarveliste vahendite suurenemist umbes 8 % ulatuses aastas.

Toetuste osa moodustab eelarve mahust u. 51 %.(2018.a. 50 %)

Toetustena saame riigieelarvest:

Tasandusfond /39 % toetuste mahust/

Haridusvaldkonna toetus (pedagoogide palgad) /59% toetuste mahust/

Teede korrashoiu toetus

Sotsiaalhoolekande toetus

Huvitegevuse toetus

Ülejäänud tulu laekub riigilõivudest, erinevate teenuste (haridus-, kultuuri- ja jäätmekäitluse valdkonna tulud, mehhanismide teenused jne.) müügist ja rentidest.

Personalikulude kasvuks oleme kavandanud järgnevatks neljaks aastaks 3 % aastas, seda eelkõige pedagoogide palkade tõusu arvel. Valla personalikulude mahust moodustavad kooli personalikulud umbes 59%.

Majandamiskulude kasvu loodame hoida umbes 2% juures, seda seoses teenuste ja kaupade hinnatõusuga.

INVESTEERIMISTE GEVUS

Kuna käesoleva eelarvestrateegia põhjal võib öelda, et Ruhnu valla eelarve tulude kogumaht on tasapisi kasvanud (k.a. riigipoolse toetuse osa), siis seetõttu on võimalik lähiaastatel rääkida ka mõningasest investeerimisvõimekusest. Valla investeeringute planeerimisel on arvestatud, et programmide investeringutoetuste saamisel oleme võimelised mingis ulatuses sellele lisama omaosalused projektides. Võimaluse avanedes loodame käima lükata arengukavas prioriteetseteks nimetatud valdkondadega seonduvad uued projektid.

Investeeringutegevus on suunatud eelkõige munitsipaal elamufondi renoveerimisse ja uute elamute ehitamisse, kuna see annaks võimaluse saada saarele haritud ja teotatelist noort elanikkonda ja vallale vajalikke töötajaid.

2020 -2023 kavandatud tegevused ja objektid: Munitsipaal elamute renoveerimine, paarismajade ehitus, üldplaneeringu koostamine, turismipiirkonna väljaarendamine, kultuuriobjektide korrastamine, tööstuspiirkonna väljaarendamise algatamine, spordihoone projekteeimine ja ehituse alustamine.

Jätakuvalt investeerime päästevaldkonda, mis asukohast tingituna on esmatähtis. (s.h. päästehoone projekteeimine 2020).

Soovime tagada sotsiaalne turvalisus eakatele ja teistele seda ise tagada mittesuutvatele inimestele, säilitada külaelu oma traditsioonilistes ja uuenenud vormides, säilitada ja arendada hea elukeskkonnaga, turvaline ja ökoloogiliselt puhas saar-vald. Jätakuvalt on plaanis (kaas)rahastada erinevaid kultuurivaldkonnaga seonduvaid objekte. Võimalusel loodame lähiaastatel panustada ka spordi- (spordiväljak) ja vabaajaratististe (lauulava) ehitusse , samuti vahendite leidmisel ka küla välisvalgustuse rekonstrueerimisse. Rahalisi vahendeid kordategemiseks ootavad mitmed majandusvaldkonna objektid: saeraam, tööstushoone jne. Lahendamist vajab vallamaja edasine saatus.

Ruhnu valla jätkusuutliku arengu tagamisel on investeerimistegevus olulise tähtsusega. Eelarvestrategiaga püüame kujundada valmisolekut siseriiklike, Euroopa Liidu ja muude rahvusvaheliste programmide vahendite kaasamiseks Ruhnu valla arendus- ja investeerimistegevuse finantseerimiseks. Seejuures tuleb arvestada, et iga tehtud investeering mõjutab hiljem omavalitsuse tegevuskulusid vastavas valdkonnas.

Kõik eelarvestrategiasse planeeritud investeeringuks minevad summad kajastavad omavahendite kasutamist, kuna käesoleval hetkel ei ole vallal ühtki kehtivat toetuslepingut investeeringute osas aastateks 2020 - 2023. Kindlasti lisandub jooksvalt erinevaid toetusi läbi projektide, millele siis on võimalik lisada omapoolne lisarahastus vastavalt vajadusele (eelkõige elamute remont/ehitus).

FINANTSEERIMISTEGEVUS

Ruhnu vallal ei ole hetkel ühtki laenu. Ka ei ole lähiajal plaanis laenu võtta. Laenuvõimekus on suhteliselt hea ja seda plaanime vajadusel kasutada hädavajalike investeeringute tegemiseks tulevikus.

RUHNU VALLA KOONDEELARVE AASTATEKS 2020 - 2023

RUHNU VALLAVALITSUS	2018 täitmine	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	418 228	403 569	408 400	413 200	418 200	421 200
Maksutulud	161 367	170 100	174 100	176 100	179 100	181 100
sh tulumaks	159 312	168 000	172 000	174 000	177 000	179 000
sh maamaks	2 055	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	50 298	28 080	28 200	30 000	30 000	30 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	206 436	205 239	206 000	207 000	209 000	210 000
sh tasandusfond	78 324	80 867	81 000	81 000	82 000	82 000
sh toetusfond	116 519	121 372	122 000	123 000	124 000	125 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	11 593	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Muud tegevustulud	126	150	100	100	100	100
Põhitegevuse kulud kokku	348 952	346 453	368 400	372 250	377 250	380 400
Antavad toetused tegevuskuludeks	8 422	15 071	18 250	18 250	18 250	17 400
Muud tegevuskulud	340 529	331 382	350 150	354 000	359 000	363 000
sh personalikulud	202 366	228 020	235 000	239 000	242 000	245 000
sh majandamiskulud	123 016	101 362	115 150	115 000	117 000	118 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh muud kulud	15 147	2 000				
Põhitegevuse tulem	69 276	57 116	40 000	40 950	40 950	40 800
Investeerimistegevus kokku	-6 608	-61 890	-40 000	-38 000	-50 000	-50 000

Põhivara müük (+)	0	0				
Põhivara soetus (-)	-67 558	-291 900	-40 000	-38 000	-50 000	-50 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	12 234	-61 900	-40 000	-38 000	-50 000	-50 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	79 792	230 000	0	0	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-18 853	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	10	10				
Finantskulud (-)	0	0				
Eelarve tulem	62 668	-4 774	0	2 950	-9 050	-9 200
Finantseerimistegevus	0	-4 774	0	0	0	0
Kohustuste võtmine (+)	0	0				
Kohustuste tasumine (-)	0	-4 774				
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	362	-4 774	0	2 950	-9 050	-9 200
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-62 306	4 774	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	131 071	126 297	126 297	129 247	120 197	110 997
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 774	0	0	0	0	0
<i>sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)</i>						
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär</i>	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	415 656	342 695	245 040	247 920	250 920	252 720
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	99,4%	84,9%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	415 656	342 695	245 040	247 920	250 920	252 720
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
<i>Kohustuste võtmise kontroll</i>	<i>OK</i>	<i>OK</i>	<i>OK</i>	<i>OK</i>	<i>OK</i>	<i>OK</i>
Põhitegevuse tulude muutus	-	-4%	1%	1%	1%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	-1%	6%	1%	1%	1%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,20	1,16	1,11	1,11	1,11	1,11

		2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Investeeringuobjektid						
01 Üldised valitsussektori teenused		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
02 Riigikaitse		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
03 Avalik kord ja julgeolek		11 900	5 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		11 900	5 000			
04 Majandus		0	10 000	10 000	8 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			10 000	10 000	8 000	0
05 Keskkonnakaitse		0	0	0	5 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					5 000	
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		280 000	20 000	28 000	37 000	35 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		230 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		50 000	20 000	28 000	37 000	35 000
07 Tervishoid		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		0	5 000	0	0	15 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			5 000			15 000
09 Haridus		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
10 Sotsiaalne kaitse		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
KÖIK KOKKU		291 900	40 000	38 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		230 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		61 900	40 000	38 000	50 000	50 000
Põhivara soetuse kontroll			0	0	0	0

Suuremad investeeringud nimeliselt						
Toetus päästele (kaater, hoone projekt)		6 600	5 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		6 600	5 000			
Munitsipaal elamufondi renoveerimine		280 000	20 000	28 000	37 000	35 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		230 000	0			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		50 000	20 000	28 000	37 000	35 000
Laululava ja muud kultuuri objektid		0	5 000	0	0	15 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			5 000			15 000
Pääste tuletõrje veevõtukoht		5 300	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5 300				
Turismipiirkonna kujundamine		0	3 000	5 000	5 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			3 000	5 000	5 000	
Üldplaneering		0	7 000	5 000	3 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			7 000	5 000	3 000	
Jäätmemajandus		0	0	0	5 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)

5 000